

e-Bubbels uit Filosofenfontein

9 december 2022

Voorwoord

Beste lezers,

Advent! Tijd van hoopvol uitkijken naar de komst van het Kindje, overal ter wereld. Met 'Nativity of a Tahitian baby' creëert Paul Gauguin voor ons een Polynesische kerstsfeer. Aan iedereen een vreedig, gezellig kerstfeest en een gezond, vreugdevol 2023 toegewenst.

Graag jouw bijdragen voor het volgende nummer insturen voor **5 februari 2023** naar info@filosofenfontein.be.

Veel leesplezier,

Marie-Josée en Jacqueline

Inhoudstafel met links

Voorwoord	2
Inhoudstafel met links	2
Info van de FF-gemeenschap	3
Vieringen met Kerstmis	3
Nieuw Initiatief: Pendeldienst voor minder mobiele personen naar de wekelijkse zondagsviering	3
Avondprogramma 2023 - dinsdagavonden om 20 uur	4
Stand van zaken van de werkgroep 'Toekomst van Filosofenfontein'	4
Folder van Filosofenfontein	4
Verslag 67ste Liturgisch congres 'Wees onze Gast' - Perspectieven voor huisliturgie	4
Space for Grace-project	6
Actualiteitscafé 'Vluchteling en naaste' - verslag	6
Huis-, tuin- en wandelkerken (HTW-kerken)	10
Verslag colloquium IPB en Space for Grace: Morgen anders dan vandaag	10
Mijmeringen van kapelgangers	13
Toccaten en Fuge D Moll	13
e-Kaarsje	17
Op e-Pero bij	18
Uit het 2de boek der Makkabeeën: Welzijnskip - (2 Makk 6, 5-8)	23
Informatie en interessante weetjes	24
Nieuws van Amnesty International	24
Israëlvisies in beweging - Gevolgen voor Kerk, geloof en theologie	25
Waarom mediteren wij?	26
Studiedag 'Heldere Bronnen' over Simone Weil - 3 december 2022	26
En tot slot	28

Info van de FF-gemeenschap

Vieringen met Kerstmis

door Marcel Braekers

De **nachtviering** voor Kerstmis gaat door op **24 december om 21 uur**. Aansluitend vindt een receptie plaats, een gelegenheid om kerstwensen uit te wisselen.

De **kerstdagviering** gaat door om **10.30 uur**.

Terug naar inhoudstafel

Nieuw Initiatief:

Pendeldienst voor minder mobiele personen naar de wekelijkse zondagsviering

door Sabine Van Huffel namens de kerngroep

Onze gemeenschap veroudert waardoor meer en meer personen onze zondagsvieringen niet meer kunnen bijwonen omdat ze zich niet meer kunnen verplaatsen naar onze kapel. Op het kerkberaad van 23 oktober 2022 werd voorgesteld om een pendeldienst te organiseren op zondag.

Sommige kapelgangers halen reeds spontaan bepaalde personen op en brengen hen na de viering terug thuis. We juichen dit toe. Maar we vermoeden dat er enerzijds meer minder mobiele personen zijn die onze viering wensen bij te wonen en dat er anderzijds nog chauffeurs bereid zijn iemand op te halen in hun buurt. Daarom lanceren we het volgende:

Oproep tot minder mobiele personen: wie woont op zondag graag de viering bij in de kapel om 10.30 uur en vraagt vervoer naar de kapel heen en terug?

Oproep voor chauffeurs: wie is bereid om op zondag één of meer minder mobiele personen op te halen in zijn/haar buurt, naar de kapel te brengen en na de viering terug naar huis te voeren?

Concreet:

- Geef vóór 6 januari 2023 uw naam, adres, e-mail en (mobiel) telefoonnummer door: ofwel via mail naar info@filosofenfontein.be ofwel mondeling/telefonisch aan Sabine Van Huffel (tel. 0473 590282).
- Op zondag 15 januari nodigen we de vrijwillige chauffeurs uit na de viering in de kapel (rond 11.30 uur) om concrete afspraken te maken en vragen te beantwoorden: "Wie haalt wie op? Wat gebeurt er als ik een week niet kan rijden? ..."
- We starten de pendeldienst ZO SNEL MOGELIJK op. Afhankelijk van de haalbaarheid voor de chauffeurs kan het reeds vanaf 22 januari of later.

Opmerking:

We hopen in de loop van 2023 de vieringen te kunnen streamen zodat niet-mobiele en minder mobiele personen de vieringen ook thuis kunnen volgen. Dit is één van de laatste activiteiten die we nog moeten realiseren in ons Space for Grace-project. We houden jullie op de hoogte via de e-Bubbels.

Terug naar inhoudstafel

Avondprogramma 2023 - dinsdagavonden om 20 uur

door Jan Degraeuwe

Dinsdag 10 januari 2023: Stephan van Erp. Nieuwe kansen voor de kerk, Edward Schillebeeckx over secularisatie en het religieuze leven.

Dinsdag 31 januari 2023: Luk Vanlanduyt. Jongvolwassenen en levensbeschouwing.

Dinsdag 28 februari 2023: Dirk De Schutter. Poëzie.

Dinsdag 21 maart 2023: Stephan Claes. Geestelijke gezondheid en spiritualiteit.

Voor meer informatie omtrent de spreker en het onderwerp: [klik op deze link](#).

Terug naar inhoudstafel

Stand van zaken van de werkgroep 'Toekomst van Filosofenfontein'

door Frank Cuypers

De werkgroep 'Toekomst van Filosofenfontein' is ondertussen 2 keer samengekomen en werkt aan een rustig tempo verder. De verschillende thema's en prioriteiten en de manier van werken zijn vastgelegd. Er zal regelmatig teruggekoppeld worden naar de gemeenschap, normaal gezien een eerste keer in het eerste trimester van 2023, via de e-Bubbels, maar ook en vooral na de zondagsviering. Onder de vorm van één of meerdere kerkberaden zullen specifieke onderwerpen met de gemeenschap afgetoetst worden.

Terug naar inhoudstafel

Folder van Filosofenfontein

door Jacqueline De bruyn

De digitale versie van de nieuwe folder van Filosofenfontein is te vinden op de website: [Over ons \(filosofenfontein.be\)](https://www.filosofenfontein.be). Afgedrukte folders kan je vinden aan de valven bij de kapel.

Terug naar inhoudstafel

Verslag 67ste Liturgisch congres 'Wees onze Gast' - Perspectieven voor huisliturgie

door Jef Schoenaerts samen met Sabine Van Huffel, Annette Houbar en Lut Saelens

Onder die krachtige noemer lieten Sabine, Annette, Lut en Jef zich verleiden deel te nemen aan een tweedaags liturgisch congres in Blankenberge op 14-15 november II.

In het eerste deel kwamen eerder theoretische lezingen aan bod: huisliturgie in de joodse traditie, huisliturgie in de christelijke traditie, huisliturgie in pastoraal-theologisch perspectief. Nadien volgden een aantal thematische benaderingen, o.a. de tijd heiligen, liturgische zegeningen. Werkwinkels stelden daarna concrete vormen van huisliturgie voor zoals de huiskring binnen de Emmanuelgemeenschap, het getijdengebed, huisliturgie met kinderen.

Onze hoop dat dit congres een heel verkennend spectrum van concrete mogelijkheden zou bieden en de creativiteit in de vormgeving zou aanscherpen werd helaas niet bewaarheid. Elke spreker

bracht wel één of meerdere inspirerende ideeën aan die echter vaak - al dan niet doelbewust - ingesnoerd werden in een beperkend keurslijf. Enkele voorbeelden.

Zo was er het pleidooi om het 'eucharistisch monopolie' (door een andere spreker ook wel 'eucharistitis' genoemd) te doorbreken. Waar vroeger een grote variëteit bestond in liturgische samenkomsten - denk maar aan de praktijk van het lof en van gebeden zoals het Angelus die de dag kleurden - is het liturgisch vieren vandaag vernauwd tot enkel de (zondagse) eucharistie. Terwijl werd beklemtoond dat de huiskerk een heel waardevolle variant kan zijn, werd ze al snel opnieuw sterk gekoppeld aan de eucharistie. Nauwelijks kwam uit de verf dat huisliturgie ook op zichzelf een sterk moment van godsontmoeting kan zijn door het toetsen van het leven aan de Schrift, door het - soms zingend - bidden, door het delen van lief en leed, door het zegenen van elkaar, door het breken van levengevend brood ... Dat de huiskerk bovendien ook de gelovigen aanspreekt op hun 'doopselpriesterschap' werd wel vermeld maar op vragen daarover die in (veel te korte) groepsgesprekken werden gesteld, kwam in het plenum geen antwoord.

Nog twee andere kleine voorbeelden van wat als keurslijf werd ervaren zodra men over concrete vormen van huiskerk sprak. In meerdere praktische voorbeelden bleek de huiskerk zich te beperken tot de kring van het gezin. De vraag óf en in welke mate dat in het huidig leefklimaat ook echt plaatsvindt dan wel of en hoe het in de toekomst veel kansen kan krijgen, werd niet gesteld.

Dat huisliturgie samen gaat met het lezen van de Schrift, werd sterk beklemtoond. Op zich een belangrijk pleidooi om de Bijbel binnen de gelovige katholieke praktijk sterk in te burgeren. Dat Schriftlektuur heel indringend kan werken als het nauw verbonden wordt met het persoonlijk leven, klonk nauwelijks in de lezingen. Dertig jaar geleden al lazen we in de werkgroep Liturgie van Filosofenfontein het boekje met de veelzeggende titel 'Je eigen schrift schrijven' van Han Renckens. Hopelijk klonk de nog altijd belangrijke boodschap van dat boekje wel door in de werkwinkels van het congres waar de doorsnedeelnemer meer aan het woord kon komen.

Echt inspirerend of vernieuwend was deze tweedaagse voor ons helaas niet. We hadden onze vernieuwde folders over de werking van Filosofenfontein bij en hebben dan maar van de nood een deugd gemaakt om ze hier en daar onder de aandacht te brengen.

Gelukkig! Of klinkt dit pretentieus?

Terug naar inhoudstafel

Space for Grace-project

Actualiteitscafé 'Vluchteling en naaste' - verslag

door Ides Nicaise

De COVID-crisis is nog niet voorbij of de instroom van vluchtelingen is opnieuw aan het pieken. Staatssecretaris Nicole de Moor verwacht dat we dit jaar (naast de 'gewone' migratie om economische, familiale of studieredenen) de kaap van 100.000 aanvragen overschrijden (60.000 voor 'tijdelijke bescherming' en 40.000 voor asiel). Naast Oekraïners was er dit jaar een instroom van Afghanen en Burundezen, waarvan velen op de stoepen blijven slapen. De solidariteit groeit, ook in het beleid, maar ze blijft helaas erg selectief.

Hoe kunnen wij concreet solidair zijn met asielzoekers en erkende vluchtelingen?

Joost Depotter (coördinator beleid en ondersteuning bij [Vluchtelingenwerk Vlaanderen](#)) schetste eerst het ruimere beeld.

Vluchtelingenwerk Vlaanderen is een NGO die zich inzet voor mensen op de vlucht voor oorlog, geweld en vervolging, samen met ongeveer 40 lidorganisaties en 35 vrijwilligersgroepen. De NGO biedt juridische bijstand aan asielzoekers en erkende vluchtelingen, en ondersteunt lokale vrijwilligerswerkingen in het maatschappelijk debat omtrent migratie en asiel. Concreet is de Belgische overheid bijvoorbeeld verplicht om aan asielzoekers minstens tijdelijk onderdak te verschaffen (art.3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens). Omdat zij die garantie niet waarmaakt, is zij reeds - mede onder impuls van Vluchtelingenwerk Vlaanderen en een heel netwerk van pro Deo advocaten - 4500 maal veroordeeld geweest tot het betalen van dwangsommen. Deze dwangsommen zijn tot op vandaag niet betaald geweest. Daarom wordt nu meer ingezet op 'politieke veroordelingen' door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

De oorzaken van de 'crisis' - waardoor zelfs gezinnen met kinderen op straat moeten slapen - zijn deels te zoeken in het 'jojo-beleid' waarbij de overheid in kalmere periodes opvangcentra sluit. Bij gebrek aan een buffer kan men dan bij stijging van de instroom niet snel genoeg de opvangcapaciteit uitbreiden. Wellicht wil men zelfs door deze crisissfeer en de slechte opvang bewust de asielzoekers ontraden om naar België te komen: waarom zou de politie anders opdracht krijgen om zelfs de kartonnen tenten, die door hulporganisaties aan de buitenslapers gegeven worden, te verwijderen en te vernietigen? Een andere oorzaak is het eindeloos aanslepen van de aanvraagprocedures (ook weer door 'georganiseerd personeelstekort?'). Paradoxaal betekent dat ook dat de ca 50% afwijzingen met vertraging meegedeeld worden, waardoor een aantal asielzoekers te lang in België verblijven en wegen op de opvangcapaciteit.

Achter het manke onthaalbeleid schuilen nog belangrijkere problemen van internationaal recht en beleid. De conventie van Genève beschermt (kort samengevat) vluchtelingen die *persoonlijk* vervolgd of bedreigd worden, maar er is geen rechtsgrond voor de bescherming van wie vlucht voor oorlog, hongersnood of onderdrukking - laat staan, voor klimaatverandering. Zo komt het bijvoorbeeld dat Afghanen teruggestuurd worden terwijl iedereen het ermee eens is dat het Taliban-regime onmenselijk is. Het statuut van 'tijdelijke bescherming' werd door de EU voor de

allereerste keer uit de kast gehaald voor Oekraïners - maar waarom bijvoorbeeld niet voor vluchtelingen uit Tigray, waar tot voor kort een even gruwelijke invasie plaatsvond? Ook binnen de EU raakt men het niet eens over een evenwichtig spreidingsplan. Moeten we dan verwonderd zijn dat extreem-rechts veld wint in de landen rond de Middellandse Zee of in de Balkan, die de grootste instroom kennen?

Joost eindigde zijn inleiding met enkele actie-tips voor 'gewone burgers':

- Steun acties van Vluchtelingenwerk Vlaanderen: materieel (van tenten tot voedsel en onderhoudsproducten), [financieel](#), en politiek (o.a. met de [petitie 'Geen mensen op straat'](#));
- Steun ook het fonds '[Samen Gastvrij](#)' dat Vlaanderen-breed vrijwilligersgroepen voorziet van werkingsmiddelen voor concrete behoeften van vluchtelingen.

Na de pauze maakten we kennis met **Buren Zonder Grenzen Oost-Brabant**, met een aanstekelijk enthousiaste presentatie van de coördinator **Andrea Bardyn**. BZG is een lokaal onthaalinitiatief dat met een netwerk van vrijwilligers erkende vluchtelingen onthaalt, begeleidt en aan een woonst helpt. In principe moeten vluchtelingen immers binnen de twee maanden na hun erkenning hun opvangcentrum verlaten en doorstromen naar de private huurmarkt. In de uiterst krappe en dure huurmarkt van Leuven, waar bovendien beruchte huisjesmelkers actief zijn en de kwaliteit van huurwoningen soms ondermaats is, is dat een hele uitdaging! Om een woonst te kunnen huren voor een vluchtelingengezin moeten BZG-vrijwilligers (ondanks hun 'specialiteit') gemiddeld 10 huurgesprekken voeren. Makelaars discrimineren nog het meest. Toch boekt BZG Oost-Brabant concrete successen. De organisatie heeft een vaste kern van 6 vrijwilligers, een 30-tal buddy's, een 'huizenzoekteam' en een verhuisteam. Op 6 jaar tijd hebben ze meer dan 80 woningen kunnen bemachtigen, 230 gezinnen helpen verhuizen en 60 begeleidingen met buddy's georganiseerd.

Foto: vzw Orbit

Buren Zonder Grenzen kan je op drie manieren steunen:

- Als vrijwilliger (je krijgt dan uiteraard een coaching vanuit de BZG-kerngroep)
- Als 'solidaire verhuurder'
- Of financieel.

Ga maar eens kijken op www.burenzondergrenzen.be!

Ook **vanuit Filosofenfontein zelf** waren er een drietal getuigenissen.

Herman en An Wouters-Goen vertelden met een vleugje humor hoe zij hun drempelvrees overwonnen en een Oekraïens gezin onderdak boden. Je woning delen met mensen waarmee je enkel kan communiceren via Google Translate? Je badkamer en keuken met hen delen ... Met hen op zoek gaan naar een appartement, en hen zien afknappen op een huurprijs die je zelf een 'prikje' vindt ... Hen na enkele maanden uitwuiwen, terug richting Kiev, en 's anderendaags op de radio horen dat de stad met raketten bestookt wordt ... Het was de parabel van de barmhartige Samaritaan die Herman en An over de streep had gehaald, maar het leek wel of hun gasten op enkele maanden een deel van de familie waren geworden.

Annette Houbar is al 30 jaar voor asielzoekers en vluchtelingen in de weer. Ze kon er zelf niet bij zijn, maar stuurde een schriftelijke bijdrage in die de harten veroverde. Je vindt een ingekorte versie in onderstaand kaderstuk.

Inbreng van zuster Annette Houbar

Annette Houbar (84 jaar jong en nog zo actief dat ze niet naar het actualiteitscafé kon komen) stuurde een schriftelijk getuigenis waaruit we enkele stukken weergeven. Ze begon zowat 30 jaar geleden Nederlandse les te geven aan Koerdische vrouwen. Ze vertelt:

Melek was één van mijn eerste leerlingen. Ze was alleen naar België gekomen, haar man zou later volgen. Stilaan kwam ik erachter dat ze in verwachting was. Er groeide vertrouwen. Ik was bij haar bij de bevalling. Ze heeft zes kinderen gekregen. Zellal, de oudste dochter, heeft intussen de Sociale Hogeschool afgemaakt. Melek en haar man Hikmet hebben hard gewerkt en nu nog: ze hebben een huis gebouwd in Wilsele. Ze zijn vrienden gebleven. Melek en Hikmet zijn onlangs komen helpen bij mijn verhuis.

Je kan niet met iedereen een sterke band opbouwen, maar nu nog geeft elke ontmoeting met een Koerdische vrouw op de markt in Leuven mij een warm gevoel. In al die jaren heb ik gezien hoe er vertrouwen en vriendschap kan groeien tussen mensen van verschillende culturen, tussen kristenen en moslims.

In 2001 kwam Ludo Wouters, echtgenoot van Pia Maes, vragen of wij verbindingspersonen wilden worden tussen de vluchtelingen en de inwoners van Oud-Heverlee, alles onder toezicht van het OCMW. Tussen haakjes: Oud-Heverlee heeft een heel goed OCMW.

Concreet deden we verschillende zaken:

- Nederlands geven in de periode tussen aankomst in Oud-Heverlee en de start van een cursus in Leuven
- Samen inschrijven in het huis van het Nederlands
- Meegaan naar de dokter en het ziekenhuis, naar de advocaat ...
- Een brief schrijven aan de koningin om voorspraak te vragen
- Kinderen inschrijven in de school, hen opvolgen
- Getuige zijn bij een huwelijk
- Aanwezig zijn bij een ingreep in Gasthuisberg en samen tot Allah bidden
- Rondrijden om een huurhuis te vinden na het krijgen van de verblijfsvergunning.

Sinds 2016 zijn er in Oud-Heverlee 7 nieuwe vrijwilligsters (+ 3 die soms inspringen), heel gedreven vrouwen die nieuwe mensen warm ontvangen en opvolgen. Ze vormen een enthousiaste groep en zijn via Whatsapp voortdurend in contact met elkaar om problemen te melden en op te lossen. Ze zien vooral de verborgen noden en angsten van de mensen. Ze zorgen voor fietsen voor de kinderen, doen uitstappen, organiseren feestjes enz. Ze helpen gezinnen verhuizen en gaan nadien nog eens op bezoek tot in Kortrijk of Hasselt ... alles is mogelijk.

Nu ben ik oud(er), woon op een serviceflat **en nu zorgen zij voor mij!** Regelmatig krijg ik een telefoontje om te vragen hoe het mij gaat. Ailita geeft me via de telefoon ademhalings-oefeningen. Ik heb vorige nacht in Wingene bij een gezin geslapen (tijdens mijn deelname aan het liturgisch congres). Eva, mijn Armeense kapster, komt 'aan huis' mijn haren knippen. Een paar vrouwen zorgen ervoor dat ik soms wat fleuriger ben gekleed. Mohammed masseert mijn hals bij een stijve nek ... Murrat, de eerste man die ik in Sint-Joris-Weert leerde kennen, bracht een groot bloemstuk bij het overlijden van mijn medezuster Krista.

Ik voel mij nu 'ere-vrijwilligster' (maar ga toch nog een beetje verder doen!).
Ik ben heel dankbaar. Ik heb veel gekregen.

Voor jonge asielzoekers is onderwijs natuurlijk de topprioriteit.

Jan en Mieke Degraeuwe-Verdonck zijn met een paar vrienden van de Wereldgroep al enkele jaren als vrijwilligers betrokken geraakt bij de OKAN-klassen van het Heilig Hartinstituut in Kessel-Lo. OKAN staat voor 'onthaalklas anderstalige nieuwkomers'. In de voorbije jaren zaten er Afghanen, Somaliërs, Ghanezen, Syriërs, Nepalezen en Oekraïners in deze klassen. Gedurende een volledig schooljaar krijgen ze intensieve Nederlandse les, gecombineerd met een beperkt pakket van andere vakken. Na dat overgangsjaar begeleidt een taalcoach hen in het gewone curriculum.

In Kessel-Lo zijn de 31 OKAN-leerlingen gespreid in drie klassen. Op dinsdagvoormiddag gaan Jan en Mieke hen drie uren lang begeleiden bij het lezen en spreken. Het is dankbaar om deze - vaak gekwetste - jongeren te zien 'groeien' in het Nederlands: ze beginnen met losse woordjes en eindigen met verhalen, waardoor je als vrijwilliger ook kennis opdoet over wereldproblemen. Er zijn nog vacatures voor vrijwilligers!

Een slotbedenking: vluchtelingen zitten zelden in de kapel van Filosofenfontein. Maar belangrijker is, dat mensen uit onze gemeenschap - en ook daarbuiten - op verschillende manieren aan hun zijde staan. De parabel leert ons immers dat niet de vraag 'wie is onze naaste?' maar wel de vraag 'wie is hùn naaste?' relevant is.

Dank voor zoveel inzet: we dragen jullie in ons hart, en voelen ons aangesproken!

Terug naar inhoudstafel

Huis-, tuin- en wandelkerken (HTW-kerken)

door Lut Saelens

Op woensdagavond 30 november ontving Annette Houbar een groep van 10 mensen in haar nieuwe assistentiewoning voor een huiskerk-bijeenkomst. De huiskerk werd voorbereid door Jef Schoenaerts. Het thema '**Zegen-Zegeningen**' stond centraal. De deelnemers getuigden wat zegenen en zegeningen voor hen betekenen, wat er bij hen gebeurt bij het zegenen en of zegenen een plaats heeft in hun leven, buiten de liturgie. Jef zorgde ook voor een mooi zegeningsritueel en een paar goedgekozen liederen.

We sloten het meer formele gedeelte af door een aantal zegeningen uit te spreken over Annette en haar nieuwe woonst.

Bij de maaltijd nadien werd er nog heel intens over het thema van gedachten gewisseld.

We danken onze lieve gastvrouw die ons extra verwende en wensen haar dat ze nog veel 'gezegende' jaren mag doorbrengen in haar nieuwe plek.

Nvdr: Omtrent de HTW-kerken verscheen een artikel in het weekblad Tertio van 9 november 2022: "[Huisliturgie baant haar weg in Filosofenfontein](#)" door Lut Saelens en Sabine Van Huffel.

Terug naar inhoudstafel

Verslag colloquium IPB en Space for Grace: Morgen anders dan vandaag Samenspraak over vernieuwing in de Kerk

door Sabine Van Huffel

Het Interdiocesaan Pastoraal Beraad (IPB) en Space for Grace (SfG) organiseerden samen een colloquium op 3 december 2022 in het Diocesaan Pastoraal Centrum in Mechelen voor iedereen die in gesprek wilde gaan over vernieuwing en vitalisering binnen de Kerk. Er waren ongeveer 110 deelnemers aanwezig.

In de voormiddag blikte vooreerst Pieter Vandecasteele, verantwoordelijke voor het Space for Grace-programma bij de sponsor Porticus, achteruit en vooruit. Tot nu toe werden iets minder dan 50 projecten goedgekeurd, gespreid over drie jaar. Er komen nog 2 tot 3 oproepen waarbij vooral ingezet wordt op innovatie. Drie innovatiecoaches staan ter beschikking om nieuwe projectaanvragers te begeleiden en dat werkt dikwijls patroon doorbrekend. Naar de toekomst toe zal wellicht ingezet worden op bepaalde thema's waarbij jongeren en geloofsvorming prioritaire aandacht verdienen, alsook op netwerking om de verschillende projecten te verbinden. Veel aandacht ging daarbij naar de voorstelling van het 'innovatiecharter' (zie hieronder), dat als leidraad moet gebruikt worden bij toekomstige projectaanvragen. Bij de blik vooruit legde Pieter sterk de nadruk op innovatiespiritualiteit, op internationale uitwisseling en op pastorale evaluatie. In het bijzonder deed hij een oproep aan de bisschoppen (vertegenwoordigd door Mgr. Koen Vanhoutte) om een innovatiefonds op te richten voor pastorale projecten: 10% van de middelen moet gaan naar innovatie. **SfG-projecten moeten de labo's zijn van de kerkgemeenschap in Vlaanderen, benadrukte Pieter, waarbij hij expliciet verwees naar de Huiskerken in Filosofenfontein als een representatief voorbeeld!**

Ook kunnen we best leren uit SfG-projecten in Nederland, Duitsland en Vlaanderen, met elk zijn eigen accenten. In Nederland experimenteren veel projecten (uit de protestantse kerk) met herbestemming van kloosters (vooral van de dominicanen). In Duitsland gaat de aandacht naar de

inzet van mobiele telefoons voor kerkdienst en naar pastorale influencers. Vlaanderen munt uit in diversiteit.

Na deze uiteenzetting werden we ingedeeld in gespreksgroepen van een achttal deelnemers. Het werd een boeiend gesprek waarin ik het SfG-project uit Boutersem beter leerde kennen en het belang van de innovatiecoaches. Dit project wil een kerkje in Butsel uitbouwen tot een plaats van ontmoeting voor jonge gezinnen met zingevingsvragen, waar nieuwe kerkgemeenschappen ontstaan (zie <https://spaceforgrace.be/project/kom-binnen-en-wees-welkom/>). Ik kon er onze ervaringen met het SfG-project op FF toelichten met bijzondere aandacht voor de huiskerk. We bespraken er ook de **belangrijkste thema's waar SfG moet op inzetten, namelijk: aandacht voor jongeren, interreligieuze en intergenerationele projecten, alsook voor ecologie en ecospiritualiteit.**

Nadien volgde een panelgesprek tussen Mgr. Koen Vanhoutte, Sofi Van Ussel, directeur van IJD Jongerenpastoraal Vlaanderen, en Bruno Spriet, de toekomstige secretaris-generaal van de Belgische bisschoppenconferentie. Hierbij werd de **urgentie om te innoveren in de kerk** benadrukt, alsook voldoende hoopvol te blijven en aandachtig te luisteren naar mensen buiten de kerk, aan jongeren voldoende ruimte te geven en te vertrouwen.

Hierna gaf Mgr. Vanhoutte zijn eerste indrukken van het pas afgelopen bezoek van de Belgische bisschoppen aan Rome. Hij wees vooral op de openheid waarmee geluisterd werd, alle thema's waren bespreekbaar. Hoogtepunt van het bezoek was een gesprek met de paus: zeer openhartig, indrukwekkend, onvergetelijk. De paus is als een pastor, bijzonder alert en met het leven bezig, en schuwt geen kritiek.

Dan volgde de lunch waarbij een bezoek aan de posters van elk SfG-project mogelijk was. Vooral onze folders waren populair en werden gretig meegenomen.

In de namiddag konden we kennismaken met een aantal SfG-smaakmakers. Ik maakte kennis met het SfG-project van Dominicus Gent: 'Innovatief Communiceren-Bijlichten.be'. Zij proberen online aanwezig te zijn via Facebook door regelmatig (om de 3 weken) een verhaal (bv. uit de zondagsviering) online te vertalen via video (ingebied in YouTube) en interactie mogelijk te maken. Met dit nieuw initiatief 'Bijlichten' bereiken zij nieuwe groepen. Als tweede project koos ik voor 'De toekomst van religieus patrimonium', toegelicht door Kristof Lataire die SfG-innovatiecoach is. Hij richtte Kapittel op (www.kapittel.be) waarmee hij samen met gemeenschappen op zoek gaat naar de toekomst van kerken, kloosters, abdijen ... **Herbron, begin vanuit de kracht en de ziel van de plek, vanuit de bezieling van de volledige gemeenschap om met vertrouwen te kijken naar de toekomst hoe een geloofsgemeenschap kan vitaliseren en floreren.** Als laatste project hoorde ik Vanya Verschoore die zijn ervaring deelde bij de herbestemming van een Augustinessen stadsklooster De Bron in Harelbeke (zie <https://spaceforgrace.be/project/stadsklooster-harelbeke/> en <https://www.stadskloosterdebron.be/>). Hij wees op het belang om de volledige context (de verschillende actoren) te verkennen, vertrekkende vanuit de beleving van de mensen, hoe zij de zusters zagen, welke goede werken zij hen zagen doen. Het project is nog in volle ontwikkeling waarin zoveel mogelijk mensen betrokken worden, en partners gezocht worden die op een nieuwe manier samenwerken. Belangrijk hierbij is te leren gaan in een transitie, te willen veranderen en hiertoe intern de hefboom te creëren.

Het symposium werd afgesloten met een receptie. Dit symposium geeft mij een nieuwe boost om hoopvol vooruit te blikken op onze gemeenschap: de zaden die gelegd werden in ons SfG-project enerzijds en de dynamiek in onze gemeenschap anderzijds zijn onze belangrijkste hefbomen om te werken aan de toekomst van onze plek Filosofenfontein.

Laten we onze krachten verenigen om vanuit de ziel van onze plek hoopvol te werken aan de toekomst van onze gemeenschap. De werkgroep 'Toekomst van FF' neemt alvast het voortouw.

INNOVATIECHARTER SPACE FOR GRACE

“We moeten de comfortabele pastorale norm van ‘men heeft het altijd zo gedaan’ achter ons laten. Ik nodig iedereen uit om durvend en creatief te zijn bij dit noodzakelijk herdenken van de doelstellingen, de structuren, de stijl en de methoden van de evangelisatie binnen de eigen gemeenschappen.” (Paus Franciscus, Evangelii Gaudium 33).

- Verwoord innovatiespiritualiteit van jezelf en van de geloofsgemeenschap.
- Leer van anderen en wissel ervaringen uit.
- Combineer hoofd, hart en handen.
- Neem tijd, wees geduldig en tegelijk nieuwsgierig.
- Besef de urgentie: maatschappelijk en kerkelijk.
- Luister naar diverse stemmen, ga in dialoog.
- Ga voor de synthese, niet voor het compromis.
- Durf vragen stellen.
- Wees fier én kritisch.
- Koester wrijving en spanning.
- Gebruik de opportuniteiten die zich aandienen.
- Verlaat de oude categorieën en de gebaande wegen.
- Zoek expertise waar ze te vinden is, schakel (externe) professionals in.
- Mislukken hoort erbij.
- Vertrouw.

Terug naar inhoudstafel

Mijmeringen van kapelgangers

Tocatta en Fuge D Moll

door Pol Mulier

Tocatta en Fuge D. Moll door J. S. Bach

Dit is een flits van een echte
bellend die ik had en in die zin
durf ik beweren dat het een echt
gebeuren was. Ik schreef het voor
jullie allen neer zodat je van dit
gebeuren ook kunt genieten.

Johan was zowat 20 jaar jong toen hij
een bestseller geschreven had en dit
had zijn werkklank tot in Leuven!
Hem werd gevraagd of hij het
Contiusorgel, speciaal voor hem
gebouwd, wou inspelen. Dit orgel
staat in de St. Michielskerk.

Ge moet wel St. Michiel de braken-
doden in de Heideskerk terdoopt.

De kerk zat afgeladen vol. Alle
aanwezigen zaten met het hoofd
geheven en de rug naar het altar
in spanning te wachten...

De spanning is te snijden. Johan knipt met grote stappen de smalle trap op en neemt plaats achter zijn orgel. Hij laat zijn handen zacht over de noten glijden, tot met zijn voeten aan de houten latken, trekt eens aan 'n register. zoekt een comfortabel houding op zijn stoel. Kortom er was een sensueel contact. Hij was er klaar voor.

Onder tusschen ben ik hem gevolgd langs die trappen naar boven. Mijn rollator in één hand. Ik mag dicht bij de meester plaats nemen, niet om de bladzijden van het script te draaien maar om het historische gebaren vast te leggen met fotlood of papier.

En dan, ge zult het op den dag van vandaag niet geloven, verschijnt hoog in de gewelven een engel!

Mensen roept
die engel
Goed nieuws
voor ons alle

Xus de verlosser
is geboren!

Gedante music maestro pleant!

Johan trekt meteen alle registers open
en ontstaat een muurwerk van
klanken. Hij zwoegt en werkt.
Het zijn lichaam en geest is een
geworden met het orgel,
de hoge en lage klanken
kruipen door merg en been.
Tot slot trekt hij een zware
dreunende signatuur ————
Bach op zijn best! Een godsges.
schenkt. Dank jullie allen, zeker
jullie orgelisten. Het was een
mooie zomer. Zalig Heert.
Feb 2012

Terug naar inhoudstafel

e-Kaarsje

Advent, de tijd van verwachting en hoop, schuift voorbij.
Binnenkort vieren we Kerstmis en nemen we afscheid van 2022.

Daarom willen we een kaarsje branden:

- opdat we blijven geloven in de toekomst van de aarde, ondanks onheilspellende berichten;
- opdat we blijven hopen op vrede, ook al lijkt het vaak een zeldzaam goed;
- opdat we het leven blijven liefhebben, zelfs wanneer het een periode moeilijk gaat;
- omdat we willen danken voor de goede dagen die we het voorbije jaar mochten ervaren.

Afscheid van Mia Van Holle, overleden op 20 oktober 2022

aangebracht door Ignace en Rita Butaye

Ongeveer vijf maanden na het overlijden van haar man Etienne CaECKAERT is ook Mia heengegaan.

Maria Van Holle

weduwe van Etienne CaECKAERT

gewezen mede-zaakvoerder firma Marly

geboren in Leuven op 12 oktober 1937
rustig heengegaan op 20 oktober 2022
omringd door haar familie.

*Jou los te laten doet ons veel verdriet,
maar we weten dat papa op je wacht.
Voor altijd samen was jullie grootste wens.*

Slaapwel mama

Terug naar inhoudstafel

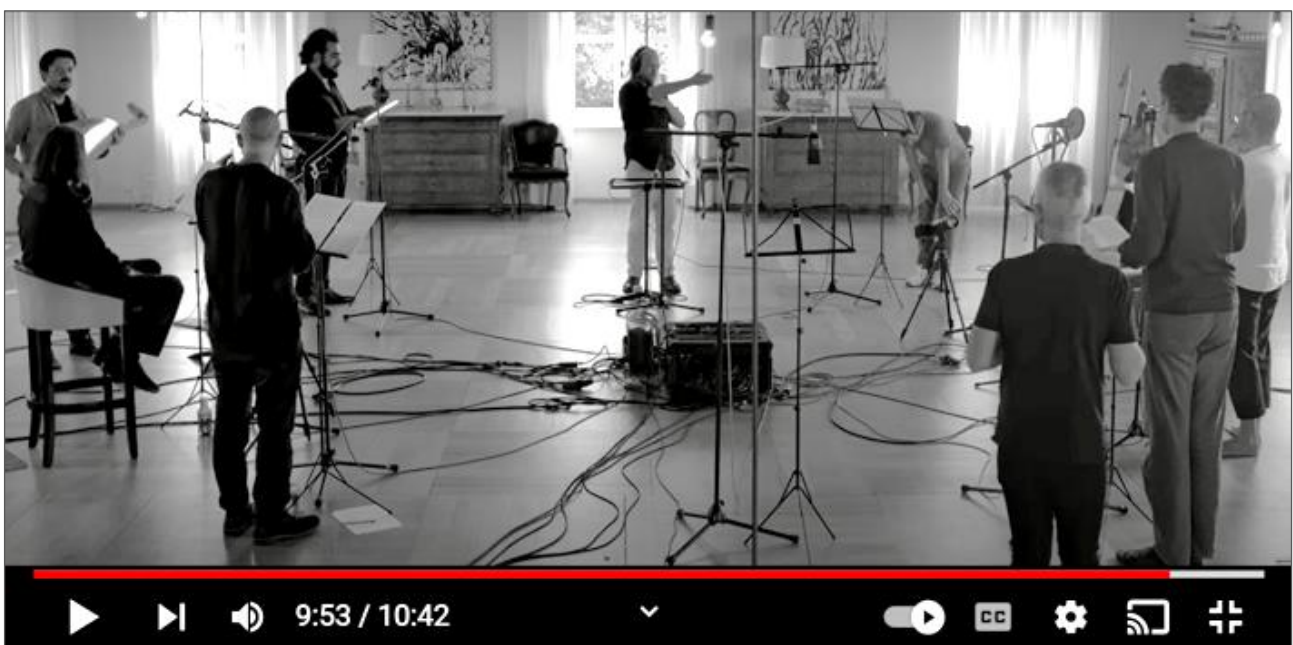
Op e-Pero bij ...

*Arnout Malfliet valt in Erfurt in de prijzen met het Vocaal Ensemble Graindelavoix
aangebracht door Ides Nicaise*

Het Belgisch vocaal ensemble Graindelavoix (waarin Arnout als bas meezingt) won op de Thüringer Bachwochen in Erfurt de prestigieuze PdSK Jaarprijs 2022. Graindelavoix interpreteerde er 'Nymphes des Bois' van Josquin des Prez, "met fijne chirurgie en kwantummechanica, tegelijkertijd hoog-emotioneel, genereus en meelevend, sprankelend goud strooiend en prachtig gracieus", aldus de jury. We zijn apetrots op 'onze' Arnout! [Je kan mee luisteren via deze link.](#)

Laat mij maar zingen (psalm 146 - Huub Oosterhuis '150 psalmen vrij')

Door Jef Schoenaerts

De heilige Cecilia wiens feestdag op 22 november wordt gevierd, kreeg enkele dagen voor haar naamfeest ruim aandacht in onze kapelgemeenschap tijdens de zondagviering van 20 november. Dat mag ook wel: zij is de patroonheilige van de koren, de dirigenten en de muzikanten. In ons vieren en feesten heeft zang en muziek zo'n prominente plaats dat we onze patrones nooit genoeg kunnen danken voor de rijkdom aan talent en inspiratie waarmee zij zoveel kapelgangers overlaadt.

Ides begon en eindigde de viering met een verwijzing naar Sint-Cecilia. Hij rondde het slotgebed tot haar af met de wens: "Wat zouden onze organisten, violisten, dirigenten en koren zijn zonder uw heilige bescherming? Blijf hen bezielen en inspireren, masseer hun stemmen en hun handen zodat Filosofenfontein tot in lengte van dagen ook uw muzikale fontein mag blijven. Amen."

Na deze smeekbede tot Sint-Cecilia ging de aandacht naar haar beschermelingen.

De verzamelde kapelgangers kregen de eerste pluimen want ... wat zouden we zonder samenzang zijn. Dat dit laatste mede te danken is aan de trekkersrol van het koor, verdient ook alle lof. Kwamen ook in de schijnwerpers: de vele getalenteerde muzikanten waarop we bij gelegenheid op aanvraag kunnen rekenen: Patrizia als organist, Lut als dirigent, Wannes als organist, Katrijn en David als violisten.

En last but not least kwamen Remi, Arnout en Geert in beeld met een aparte vermelding:

Remi, waarmee jij ons meest verrast, is door het bespelen van je accordeon. Wat een klankkleur breng je binnen, welke waaier aan gevoelens roep je bij ons wakker, welke intieme sfeer creëer je in onze vieringen. Van harte dank!

Arnout, hoe vaak verras jij ons met een spetterende sortie waar we met gespitste oren en met open mond naar luisteren. Soms denken we dat we het geheim ervan kennen nl. hoe bloter de voeten op de pedalen, hoe intenser en onstuimiger je orgelspel? Van harte dank!

Geert, onze dirigent: een man met ontzettend veel geduld want jij sleurt, jij tempert en stimuleert, jij daagt uit, jij tilt ons op. En meest essentieel: jij slaagt erin om ons liedteksten zo te laten zingen dat het bidden wordt. Van harte dank!"

Onze dank aan Sint-Cecilia en haar medewerkers werd bezegeld met een glas en een knabbel. En Cecilia ... zij zag dat het heel goed was.

Oefeningen met een glas wijn

aangebracht door Jacqueline De bruyn

Wil je graag lichaams oefeningen en heb je geen tijd of goesting om naar de fitness te gaan? Trek dan maar een fles wijn open en geniet van een glaasje. Als je dat oordeelkundig doet, hoef je niet naar de gym voor oefeningen. Hoe je dat dan best doet, kan je leren uit volgend filmpje.

[Klik hiervoor op deze link.](#)

Bovendien toont het onderzoek van Jason Dyck van de universiteit van Alberta - Canada aan dat een glas rode wijn hetzelfde resultaat geeft als een uur in de sportschool aan gewichten hangen.

Grootmoedig of grandioos naïef?

aangebracht door Imelda Van Haver-De Greve

Na de verhuis naar het Hageland, vergezelde onze dochter haar vader iedere dag naar Antwerpen: de oudste op weg naar z'n werk, de jongste naar haar school. Eigenlijk waren ze met z'n drieën, want Willem Vermandere reed jaren mee. Via zijn muziek werd Adelheid verliefd op de klarinet. Die vroeg ze aan Sint Niklaas, en lag ook in haar schoentje ...

Jaren studeerde ze erop, met enthousiasme, tot haar en ons groot genoeg ... Op een dag, op De Keyserlei, onderweg naar de tram en haar afspraak met papa, staat Adelheid stil bij het spel van een straatmuzikant.

"Jongeman, uw klarinet speelt vals! Jij moet die dringend laten stemmen!" ...

"Weet je, je mag ondertussen die van mij gebruiken."

En de jongedame geeft haar instrument aan een kerel, die ze van haar noch pluim kent - vraagt noch zijn naam, noch enig ander contactgegeven en hoopt dat het goed komt met zijn klarinet! Thuis werd ze niet op applaus onthaald: "Hoe kon je zo naïef zijn! Wat als ...?"

Veertien dagen later kreeg Adelheid haar klarinet terug van een tevreden jonge klarinettist die begeistert speelde op een gestemd instrument!

Laatste humaniorajaar en jaarwerk: Adelheid kiest er voor het klarinetconcerto van Mozart in te studeren. De prachtige muziek klonk maanden door het huis: zoekend, aarzelend, dan beter, mooi, tot betoverend prachtig. Ze was er klaar voor! Ze zou Mozart brengen voor de uitgebreide klas- en familiegemeenschap.

Die avond: Adelheid concentreert zich, zet de eerste maten in ... en stopt.

"Mag alstublieft het licht uit?"

Even later klinkt verbijsterend mooi Mozarts klarinetadagio ... Zó ontroerend mooi had, heb, zal ik het nooit meer horen, als op die avond!

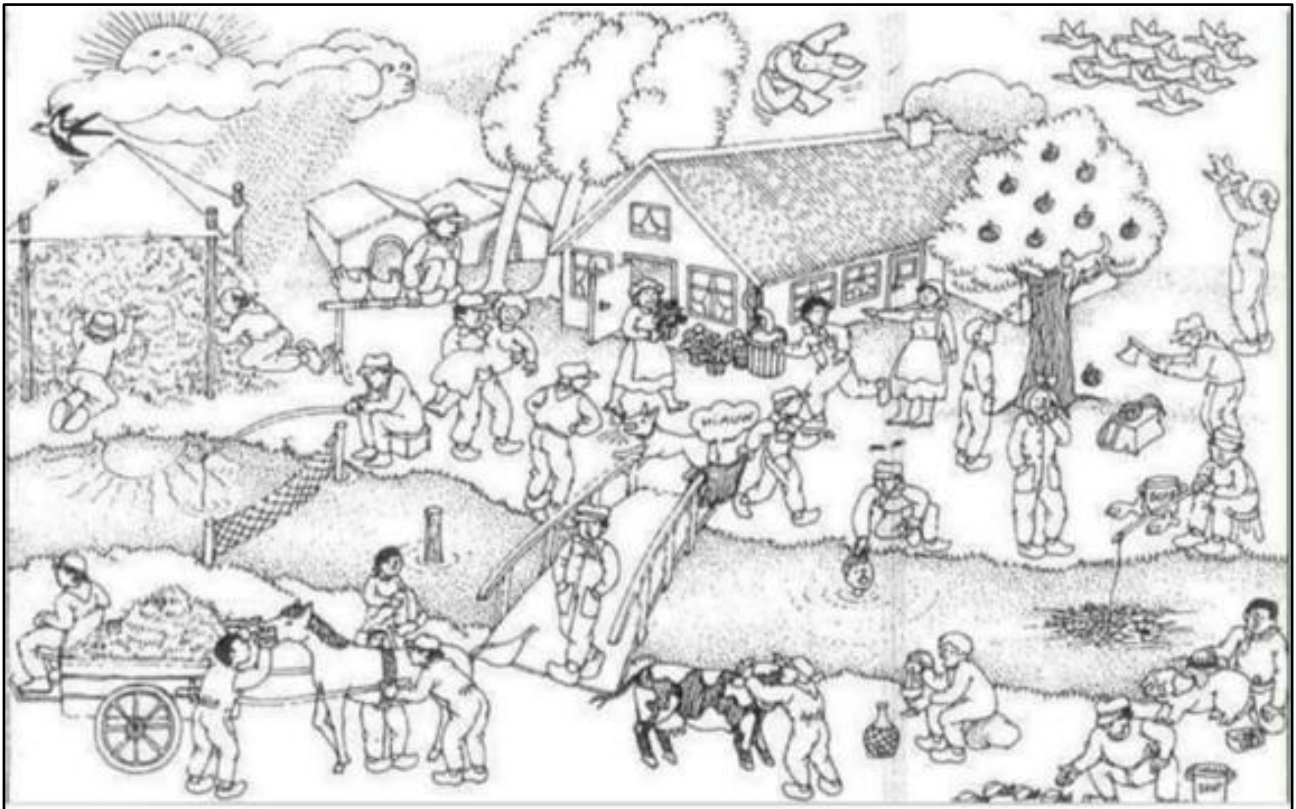
Na de laatste klanken bleef het stil, stil, zo lang stil ... alsof iedereen diep geroerd, betoverd was. En toen kreeg ze een machtig applaus.

Of Adelheid blij was??

"Neen, jullie hebben in mijn ziel gekeken, en dat wou ik niet."

Wie zoekt die vindt tijdens de lange winteravonden?

aangebracht door Marie-Josée Janssens

Op bovenstaande prent staan een aantal spreekwoorden en gezegden afgebeeld. Mocht je de lange donkere winteravonden tijdens de kerstvakantie intellectueel willen doorbrengen, probeer er dan zo veel mogelijk terug te vinden. Het zijn er veel maar geen honderd zoals Pieter Bruegel de Oude er in zijn dorpsafereel afbeeldde. Stuur uw antwoord naar info@filosofenfontein.be. De winnaar krijgt een speciale vermelding in de volgende e-Bubbels. Dan geven we ook onze (aangevulde?) lijst vrij.

Rara, is dit echt meditatiestof?

door Herman Wouters

Na een kort bezoek aan de abdij van Westvleteren heb ik heel wat stof om thuis over te mediteren.

Nvdr: Misschien kan hij daarmee ook een gezellig onderonsje organiseren in deze wintertijd?

Hoezo, ouderen zijn niets meer waard?

aangebracht door Griet Vanden Berghe

Een ouder iemand is heel wat waard in onze maatschappij. Twijfel je daaraan? Lees dan zeker de woorden van Dirk Waes.

We zijn een fortuin waard!

We hebben zilver in onze haren,
goud in onze tanden,
gas in onze darmen,
stenen in onze nieren,
lood in onze schoenen,
kalk aan onze nagels,
staal in onze heupen,
plastic in onze knieën.

Vol met dure medicijnen
lijken we wel goudmijnen.
Een mens met zoveel mineralen
is met geen miljoen te betalen.
Daarom ga ik fier door 't leven
en neem kritiek op als een spons,
want door al die rijkdom
drijft de economie nog steeds op ons.

Terug naar inhoudstafel

Uit het 2de boek der Makkabeeën: Welzijnskip - (2 Makk 6, 5-8)

door Frank Cuypers

Welzijnskip. Ik moest het twee keer lezen maar het stond er echt. In het rek in het warenhuis, naast de stoverij van everzwijn. Welzijnskip. Mijn bewondering ging meteen uit naar Welzijnszorg. Hoe origineel om in de Advent uit te pakken met een actie in het warenhuis, nu rondgaan van deur tot deur door Corona in onbruik is geraakt.

En geen chocolade of truffelverkoop, maar kip. Toch begon ik even te twijfelen. Was het thema van Welzijnszorg dit jaar niet 'Allemaal digitaal'? Heel digitaal zag de kipfilet, die voor mij lag, er niet uit. Bovendien, aan wie zou het welzijn ten deel vallen: aan de consument, aan de kip, aan het warenhuis, aan de kippenfokkerij, aan de minderbedeelden? Ik dacht: allemaal digitaal, dus om meer te weten te komen scande ik de QR-code op het etiket. "Trager groeiend ras, meer ruimte. Naar een beter dierenwelzijn" verscheen op het schermpje.

Terug thuis zocht ik nog meer informatie op: Welzijnskippen voldoen aan de nieuwe en striktere dierenwelzijnsriteria van het Better Chicken Commitment. Dat boezemde wel vertrouwen in: een serieuze organisatie en alles netjes vastgelegd in regels. Kip met de nodige adelsbrieven zou zeker ook bij de Makkabeeën in de smaak gevallen zijn bij hun zoektocht naar - volgens de voorschriften toegelaten - offergaven.

Ik begon plots andere varianten te bedenken: Fonteinkip, Paradijskip; afhankelijk van de ruimte die het pluimvee ter beschikking heeft om te bewegen. Ik kwam al snel aan een mooi lijstje.

Op het einde van het jaar duiken wel meer lijstjes op en worden prijzen uitgedeeld.

Zo ging de prijs 'de Vlaamse reus' dit jaar naar Remco Evenepoel. Zou die over de renner gaan of is dat een nieuw ras van sportieve konijnen, binnenkort te verwachten in het warenhuis? Veel zekerheden zijn er niet meer sinds de Welzijnskip.

Ik wil alvast Welzijnskip nomineren voor de prijs 'Woord van het jaar'. Alleen had ik daar al het woord 'Altaarwijnkstation' voor opgezocht: als initiatief voor meer welzijn hebben de franciscanen in het Oostenrijkse Frauenkirchen aan hun basiliek een automaat geplaatst waar dorstige pelgrims voortaan koele wijn kunnen tappen (*).

Als nieuw woord kan Altaarwijnkstation wel tellen. Maar veel prijzen ga je er toch niet mee winnen: 38 punten bij Scrabble is het beste waarop je mag hopen.

(*) <https://www.kerknet.be/kerknet-redactie/nieuws/oostenrijk-eerste-basiliek-met-wijnautomaat>

Terug naar inhoudstafel

Informatie en interessante weetjes

Nieuws van Amnesty International

aangebracht door Rika Van Kersschaever

Goed nieuws

Naar aanleiding van de maandelijkse schrijfacties, en in samenwerking met andere verenigingen, werden zowel in Sri Lanka als in Egypte en in Belarus mensen vrij gelaten die onterecht, omwille van hun opkomen voor mensenrechten, in de gevangenis werden gestopt. De [maandelijkse schrijfactie](#) kan u telkens vinden op de website van Amnesty en er digitaal invulling aan geven.

Schrijfsessies in gevangenissen

In december en januari worden opnieuw schrijfsessies met gedetineerden op touw gezet, zoals in Leuven Centraal en Leuven Hulp. Je komt er alles over te weten op de website van Amnesty onder de rubriek [‘Met vrije pen’](#).

Jaarlijkse schrijfmarathon

Vorig jaar verzamelde Amnesty wereldwijd zo’n 4,5 miljoen brieven, kaartjes en ondertekende petitie’s. Dit jaar zet Amnesty opnieuw 10 slachtoffers voorop van onwettige opsluiting, onwettige moord ... en vraagt voor hen een brief te schrijven of hen een kaartje te sturen. Zelfs als die mensen daardoor niet direct gerechtigheid krijgen, zorgen die brieven en kaartjes voor hoop op verandering. Vorig jaar, omwille van de coronamaatregelen, gebeurde dit schrijven bij enkele mensen thuis.

Dit jaar gaan we terug lijfelijk aanwezig samen schrijven **in Filosofenfontein, op 8 januari 2023, na de viering van 10.30 uur.**

Wie ook thuis nog een schrijfmoment wil houden (daarop kan je ook familie en vrienden uitnodigen die niet met FIFO vertrouwd zijn) kan daarvoor het nodige materiaal aanvragen via Rika Van Kersschaever, of rechtstreeks op de website van Amnesty via de rubriek [schrijfmarathon](#). Als je voor 8 januari de brieven en kaartjes aan Rika bezorgt, dan zorgt zij ervoor dat alles samen wordt opgestuurd naar Amnesty.

En verder

Amnesty doet een dringende oproep om een fonds op te richten ter rechtzetting en vergoeding van de mensenrechtenschendingen t.a.v. duizenden arbeidsmigranten op het WK in Qatar. Amnesty volgt op de voet wat er gebeurt in Iran, Israël-Palestina en elders in de wereld in verband met het eerbiedigen van fundamentele mensenrechten.

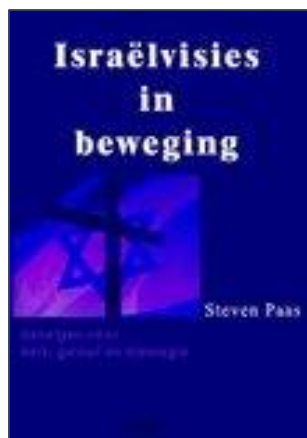

[Terug naar inhoudstafel](#)

Israëlvisies in beweging - Gevolgen voor Kerk, geloof en theologie

aangebracht door Mark Cornelis

Het boek van Steven Paas is een degelijke studie over veranderende Israëlopvattingen. De hoofdlijn is een kritische beschouwing van het Israëlisme of 'Christian Zionism'.

Het Israëlisme verwacht een aards Zion, maar dat is het gevolg van een methode van Bijbellezen, die aan alle teksten een letterlijke betekenis geeft. Echter daardoor wordt het ene en unieke verbond van de genade in Christus tekortgedaan. Uit alle volken kiest God mensen die zich in geloof overgeven aan Jezus Christus. Zij zijn het ware Israël van God, de Kerk of Ekklesia, bestaande uit gelovige Joden en niet-Joden. En de vestiging van de staat Israël in 1948 mag niet beschouwd worden als voorzien in Gods heilsplan. Het huidige Israël en het Joodse volk kunnen geen aanspraak maken op de status van erfgenamen van het Bijbelse Israël.

De Holocaust heeft de verhouding tussen christenen en joden wederzijds sterk beïnvloed. Christenen werden uitgedaagd in hun geloven, hun kerk-zijn en theologie bedrijven. Dat heeft geleid tot vermenigvuldiging en intensivering van theorievorming over Israël, waardoor het karakter van het Israëlisme veranderde. Sommige aanhangers radicaliseerden en ontwikkelden een negatieve kijk op de geschiedenis van de Kerk. In de extreme voorstelling van een *twee-wegen-leer* denkt men zelfs dat de Kerk en Judaïstisch Israël twee aparte Bijbelse heilswegen vertegenwoordigen. Er zijn twee Verbonden, het ene met de Joden en het andere met de niet-Joden. Van de meer gematigde aanhangers van het Israëlisme zijn velen gelukkig niet het besef kwijtgeraakt dat het zonder Christus onmogelijk is om God te kennen en te dienen. De Kerk beweert niet fysiek Israël te hebben vervangen, maar is ook niet geroepen om na-Bijbels etnisch Israël religieus tot een idool te maken. Pogend binnen de grenzen te blijven van het Bijbelse belijden over de heilsnoodzakelijkheid van Christus, bezetten vele naar het Israëlisme neigende christenen een tussenpositie: aan de ene kant keert men zich tegen het vijandsbeeld van de vervangingstheologie en anderzijds wil men wegblijven van een *twee-wegen-leer*.

Het is tragisch dat kolonisten, meestal behorend tot het extreem-zionistische deel van de joodse orthodox-religieuzen, en hun Israëlitische supporters ervan overtuigd zijn dat ze de wil van God doen door het land op de West Bank van de Palestijnen af te pakken. Voor hen is dit Judea en Samaria van het Bijbels Israël, waarop ook het hedendaagse Joodse volk goddelijk recht heeft. In het *Kairos-Palestina-Document* van 11 december 2009 verklaren Palestijnse kerken en christenen "dat de militaire bezetting van hun land een zonde is tegen God en de mensheid en dat elke theologie die de onderdrukking wettigt veraf staat van de christelijke leer, omdat ware christelijke theologie een theologie is van liefde en solidariteit met de verdrukten en een roep tot gerechtigheid en gelijkwaardigheid tussen volken".

Bewust heb ik voor dit waardevol boek een uitgebreide recensie gemaakt om iets van de inhoud, de stijl en de taal van het werk te laten kennen. Het bevat ook vele voetnoten en een uitgebreide bibliografie. Graag wil ik het aanbevelen en een ruime verspreiding toewensen.

Auteur: Steven Paas

ISBN: 978 94 91583 35 3

Uitgeverij: Brevier Kampen (NL)

Terug naar inhoudstafel

Waarom mediteren wij?

aangebracht door Rika Van Kersschaever

Op de eerste zondag van de advent sprak Marcel in zijn bezinning over een interview met Herman Van Rompuy in De Zondag: *“In de wereld van vandaag is de Kerk aan het verdampen en die evolutie is onomkeerbaar. Er is no way back.”* Volgens Marcel was de visie van Herman VR wel erg pessimistisch. Ook over Herman VR zelf liet hij zich niet erg lovend uit.

Als aanvulling en (meer begrijpend) vervolg op de bezinning van Marcel tijdens de viering, kan een lezing op dinsdag 13 december om 20.00 uur in de Sint-Jan-de-Doperkerk (Universitaire Parochie) misschien verhelderend werken.

Herman VR komt daar spreken over welke rol meditatie kan spelen in tijden van crisis. Het is een eerste lezing in een reeks.

Voor meer informatie en inschrijven: zie www.kuleuven.be/up. Een lezing kost 5 euro.

Terug naar inhoudstafel

Studiedag ‘Heldere Bronnen’ over Simone Weil - 3 december 2022

door Roos Pattyn

De jaarlijkse studiedag van het SPES forum werd deze keer georganiseerd in samenwerking met Filosofenfontein, de Universitaire Parochie en CIMIC vzw.

Ondanks een paar teleurstellende afmeldingen door ziekte van twee sprekers, nl. Alicja Gescinka en Mariëtte Willemsen, werd de studiedag met heel veel aandacht gevolgd, en laat nu ‘aandacht’ een van de kernwoorden zijn van Simone Weil. Een lege aandacht, die open is, in verwachting voor iets anders. Eerst loslaten wat je allemaal denkt, om te komen tot waarmee je intuïtief contact hebt, of met iets anders dan je denkt, of met een niet-weten. Een vergelijking met mindfulness is niet veraf. Toch beschouwde zij zich als een christen, maar dan wel een ‘christen buiten de Kerk’.

De kennismaking met deze bijzondere filosofe, spirituele zoekster en politiek activiste, werd schitterend ingeleid door Mark de Kesel, van het Titus Brandsma instituut in Nijmegen. Verder waren Rik Van Cauwelaert, Christine Gruwez en Marc Colpaert uitgenodigd om te vertellen wat hen vooral raakte bij de lectuur van S. Weil. De dag werd afgesloten met een slotbeschouwing van Jacques Haers.

Simone Weil had een bewogen en kort leven, en stierf reeds op 34 jarige leeftijd aan TBC. Van frans-joodse afkomst, met een agnostische opvoeding, had ze een rebelse én gepassioneerde natuur. Zij studeerde filosofie, werkte mee aan het verzet, eerst in de Spaanse Burgeroorlog, nadien in WO II, en werkte zelfs korte tijd als arbeidster in de fabriek ondanks haar zwakke gestel en tot grote bezorgdheid van haar ouders. Ze liet enkele essays na en een aantal schriftjes waarin ze haar denken constant neerschreef. Onder impuls van A. Camus, die haar bewonderde, werden postuum een aantal van haar gedachten in boekvorm uitgegeven. Nederlandse vertalingen bleven niet uit.

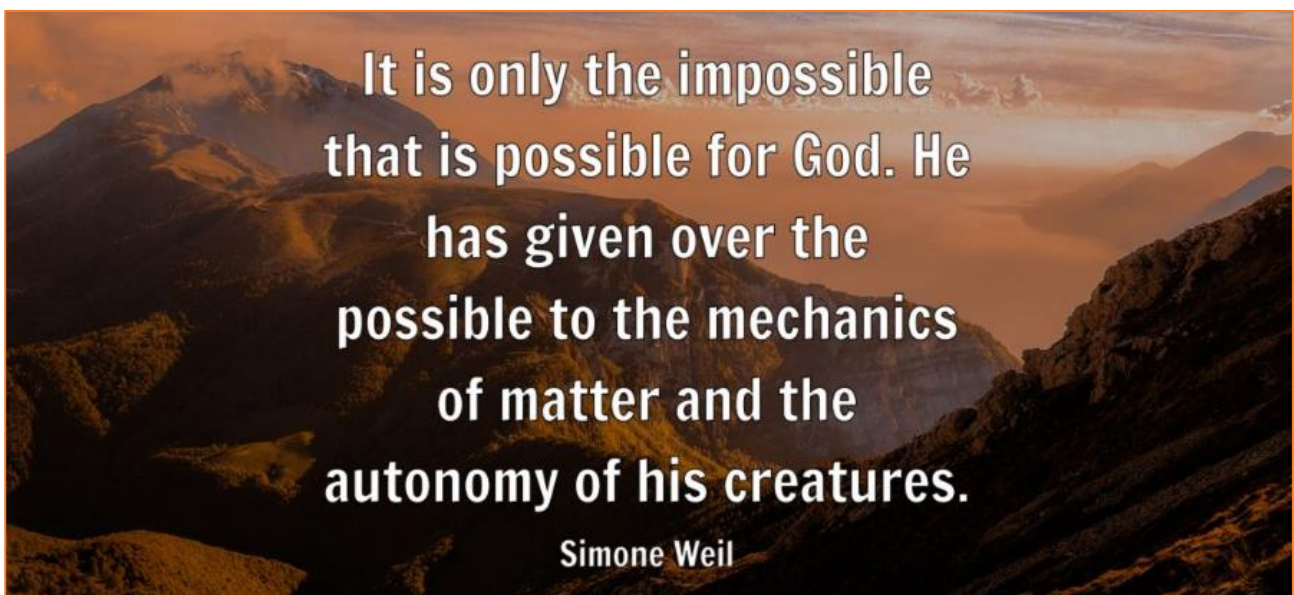
Enkele religieuze ervaringen worden voor haar een keermoment. Zij schrijft alles op in haar schriftjes wat door haar vroegtijdig overlijden nooit tot een volledig uitgewerkt systeem is geworden. De belangrijkste grondgedachten samenvatten zou teveel ruimte vragen hier. We proberen hier heel kort enkele te geven.

Weil spreekt over een ontworteling van de mens in de hedendaagse mechanistische wereld maar blijft de wetmatigheid ervan omarmen: ik zit in een wrede wereld en ik zeg ja tegen die wereld. Ze erkent tegelijk dat God afwezig is in die wereld. God is aanwezigheid in de modus van de afwezigheid. Hij heeft die wereld geschapen maar trok zich terug, zodat er ruimte vrij komt. En zo laat hij ons de kans om hem te beminnen. Hier viel eventjes de vergelijking met het TSIMSOEM begrip van de Kabbala, een gelijkaardige scheppingsdaad van God, én tevens vasten als je inperken om ruimte te laten voor de ander. De (vertaalde) titel van één van haar boeken liegt er niet om: 'Wachten op God'.

Zij vereenzelvigd het Christendom met het evangelie - echter niet het Oude Testament - en wèl met alle nadruk op het lijden van Christus, niet op de Verrijzenis. Het wordt een 'religion doloriste' (en ook een 'religion athéiste'): in eerste instantie dus een ontmoeting met de mens die lijdt. En die roept de plicht op om iets te doen, om zich te laten aanspreken. Vandaar haar beroemde quote: 'les *devoirs* envers l'être humain', de Plichten, in parallel (tegenstelling?) met De Rechten van de Mens. Hier wordt tevens verwezen naar Levinas, die ze echter nooit heeft ontmoet: de verantwoordelijkheid van de mens komt voor de vrijheid.

Natuurlijk bleven een aantal aspecten onderbelicht, zoals o.m. haar opvatting over de vrouw, over politieke partijen, over oorlog ... In één dag kon het ook niet anders. Tot slot een niet onbelangrijke quote van haar, waarmee de studiedag ook werd aangekondigd:

"Het is in onze tijd niet voldoende een heilige te zijn; wij hebben het soort heiligheid nodig die dit ogenblik vraagt, een nieuw soort heiligheid dat er vroeger niet was."

Terug naar inhoudstafel

En tot slot

De laatste dagen

door Anton Van Wilderode

[De echte kerstster - Bron](#)

De laatste dagen
en de laatste vragen
van het geleden jaar
staan voor de deur,
de bomen kouder
en de dromen ouder
maar de verwachting
nog vol gloed en kleur

Uit: Op hoop van vrede (1988)

want wij geloven:
het licht van boven
is niet te doven
stelt niet teleur
voor alle vragen
van alle dagen
achter de einder
achter de deur.